

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА І ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

_____ 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІЛОСОФІЯ МИСТЕЦТВА І ДИЗАЙНУ

Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність 022 «Дизайн»

Освітній рівень другий (магістерський)

2022/2023 навчальний рік

Київ - 2022

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА І ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

_____ Олексій ЖИЛЬЦОВ

«_____» _____ 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІЛОСОФІЯ МИСТЕЦТВА І ДИЗАЙНУ

Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність 022 «Дизайн»

Освітній рівень другий (магістерський)

2022/2023 навчальний рік

Київ - 2022

Розробник: Олег КАРДАШ, доктор технічних наук, професор кафедри дизайну Факультету образотворчого мистецтва і дизайну Київського університету імені Грінченка.

Викладач: Олег КАРДАШ, доктор технічних наук, професор кафедри дизайну Факультету образотворчого мистецтва і дизайну Київського університету імені Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри дизайну Факультету образотворчого мистецтва і дизайну Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол № від « » 2022 р.

Завідувач кафедри дизайну _____ Ігор Савенко

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 022.00.01 «Графічний дизайн» «___» _____ 2022 р.

Гарант освітньо-професійної програми 022.00.01 «Графічний дизайн» _____
Олег Кардаш

Робочу програму перевірено «___» _____ 2022 р.

Заступник декана з науково-методичної та навчальної роботи _____
Алла ТАРАННИК

Пролонговано: На 20__/20__ н.р. _____ (_____), «___»__20__ р.,
протокол № __ (підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____), «___»__20__ р., протокол № __
(підпис) (ПІБ) На 20__/20__ н.р. _____ (_____), «___»__20__ р., протокол
№ __ (підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____), «___»__20__ р., протокол № __

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристики дисципліни за формами навчання	
	Заочна	
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	4/120	
Курс	5	-
Семестр	10	-
Кількість змістових модулів з розподілом:	3	-
Обсяг кредитів	4	-
Обсяг годин, в тому числі:	120	-
Аудиторні	32	-
Модульний контроль	8	-
Семестровий контроль	30	-
Самостійна робота	50	-
Форма семестрового контролю	іспит	-

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни. Метою викладання навчальної дисципліни «Філософія мистецтва та дизайну» є надання абстрактно-теоретичних знань і навичок філософського осмислення сутності, соціального призначення та специфіки мистецтва і дизайну в контексті світової культури.

Завдання навчальної дисципліни:

- оволодіти знаннями про основні етапи становлення філософії мистецтва як особливої форми розумової діяльності;
- усвідомити сутність суспільного призначення й особливостей функціонування мистецтва як форми суспільної свідомості й дизайну як форми суспільного ужитку;
- простежити етапи формування філософських поглядів і концептів на природу мистецтва у контексті світової культури;

– опанувати методологією компаративного підходу до вивчення феноменів, явищ й артефактів в їхньому взаємозв'язку;

– виробити прийоми можливих форм уявлення про сутність і специфіку дизайн-діяльності;

– осмислити сучасний стан і характерні тенденції функціонування дизайну у процесах життєдіяльності людини

Об'єктом навчальної дисципліни є фахова підготовка спеціалістів в галузі дизайнерської діяльності як компетентних фахівців.

Предметом навчальної дисципліни є процес засвоєння історичного досвіду й оволодіння методологією філософського аналізу мистецтва і дизайну у компаративному вимірі.

Загальні компетентності:

ЗК 1	Світоглядна: здатність показати усвідомлення рівних можливостей і гендерних питань; здатність діяти з соціальною відповідальністю і громадянською свідомістю; знання і розуміння предметної області і розуміння професії; здатність до абстрактного та аналітичного мислення й генерування ідей; здатність бути критичним та самокритичним, збереження національних духовних традицій, розуміння переваг здорового способу життя та прийняття їх як власних цінностей.
ЗК 2	Громадянська: здатність до реалізації прав і обов'язків громадянина України; здатність робити свідомий соціальний вибір; повага до Батьківщини, народу, держави, її символіки, традицій, мови; здатність діяти на підставі етичних суджень; відповідально ставитися до завдань і обов'язків; вміння діяти із соціальною відповідальністю та громадською свідомістю; здатність цінувати і поважати національну своєрідність та мультикультурність.
ЗК 3	Комунікативна: здатність до усного та письмового спілкування рідною мовою; здатність спілкуватися другою (іноземною) мовою; здатність працювати у команді (творчому колективі); вміння мотивувати людей і досягати спільних цілей; здатність до конструктивної взаємодії з іншими

	людьми, незалежно від їх походження та особливостей культури, і поваги до різноманітності; здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)
ЗК 4	Інформаційна: здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел; здатність до розроблення і управління проектами; здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології; здатність працювати в міжнародному професійному середовищі; володіння інформацією щодо об'єктивного стану ринку дизайнерських послуг.
ЗК 5	Науково-дослідницька: здатність проведення досліджень на відповідному рівні; здатність генерувати нові ідеї (креативність)
ЗК 6	Самоосвітня: Здатність навчатися та самонавчатися; здатність працювати автономно
ЗК 7	Універсальна: здатність до планування та розподілу часу; здатність виявляти, ставити і вирішувати проблеми; здатність застосовувати знання на практиці; здатність приймати обґрунтовані рішення; здатність оцінювати і підтримувати якість роботи; спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію; прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху

Фахові компетентності

ФК 1	Організаційна: здатність до співпраці з фахівцями інших спеціальностей; здатність до організації й виконання оригінальних творчих проєктів у складі групи; здатність до організації та проведення творчих заходів мистецького спрямування.
ФК 2	Естетико-культурологічна: здатність до естетизації середовища та активної участі у соціокультурному житті; здатність застосовувати методіку концептуального проєктування об'єктів дизайну з урахуванням функціональних, технічних, технологічних, екологічних та естетичних вимог; здатність виявляти художні знання, які відображають видову спе-

	цифіку та взаємодію візуальних мистецтв; здатність до формування сучасного дизайнерського та художньо-творчого мислення, застосування набутих знань на практиці.
ФК 3	Особистісно-креативна: здатність до самостійної розробки та реалізації авторських проектів у галузі дизайну; володіння методикою проведення проектного аналізу усіх впливових чинників і складових проектування та формування авторської концепції проекту; здатність до самостійного прийняття сміливих рішень, генерування нових оригінальних ідей для досягнення творчих цілей; здатність до самокритики задля бажання досягти успіху
ФК 4	Художньо-творча: здатність розуміти і використовувати причинно-наслідкові зв'язки у розвитку дизайну і сучасних видів мистецтв; здатність до самостійної науководслідницької, організаційної діяльності у галузі графічного дизайну, реклами, друкованої графіки; здатність застосовувати у практиці дизайну виражальні художньо-пластичні можливості різних видів матеріалів, інноваційних методів і технологій; здатність визначати доцільну стилістику дизайн-проекту та дотримуватися принципів стилістичної єдності в розробці й подачі всіх складових проекту; здатність забезпечити захист інтелектуальної власності дизайн-проектів
ФК 7	Практична: здатність застосовувати здобуті знання на практиці, розв'язувати складні задачі в галузі дизайнерської, виставкової, викладацької діяльності; володіння теоретичними й методичними основами навчання та фахової підготовки дизайнерів у синтезі із практичним застосуванням отриманих знань при організації навчального процесу; планування власної науково-педагогічної діяльності.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Програмні результати навчання:

ПРН 1	Розуміти специфіку концептуального проектування; здійснювати передпроектний аналіз з урахуванням всіх вагомих чинників, що впливають на об'єкт проектування; формулювати авторську концепцію проекту; застосовувати методику концептуального проектування і здійснювати процес проектування з урахуванням сучасних технологій і конструктивних рішень, а також функціональних і естетичних вимог до об'єкта дизайну.
ПРН 2	Критично опрацьовувати проектний доробок українських та зарубіжних фахівців, застосовувати сучасні методики та технології наукового аналізу.
ПРН 3	Генерувати ідеї для вироблення креативних проектних пропозицій, вибудовувати якісну та розгалужену систему комунікацій.
ПРН 5	Мати синтетичне уявлення щодо історії формування сучасної візуальної культури, вміти абстрагувати основні концепції візуальної комунікації у мистецькій та культурній сферах.
ПРН 6	Розробляти науково-обґрунтовану концепцію для розв'язання фахової проблеми.
ПРН 8	Представляти результати діяльності у зарубіжному професійному середовищі.
ПРН 9	Вміти раціонально організувати проектний процес; обирати оптимальні з економічної точки зору рішення.
ПРН 10	Соціально свідомо та відповідально формувати проектні складові у межах проектних концепцій; володіти художніми та мистецькими формами соціальної відповідальності.
ПРН 11	Обирати оптимальні методи викладання матеріалу студентській аудиторії в межах фахових компетентностей; вміти програмувати, організовувати та здійснювати навчально-методичне забезпечення фахових дисциплін
ПРН 12	Орієнтуватись у генезисі сучасного художнього процесу в дизайні,

	знати естетичні проблеми дизайнерських шкіл та напрямків
ПРН 15	Відобразити концептуальне рішення об'єктів дизайну, застосовувати прийоми графічної подачі при розв'язанні проєктних завдань; формувати і розвивати власний авторський стиль, манеру виконання.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Місце в структурно-логічній схемі спеціальності. Нормативна навчальна дисципліна «Філософія мистецтва» є базовою для вивчення таких дисциплін: «Мистецтвознавство та художня критика», «Теорія та практика рисунку», «Теорія та практика композиції», «Філософія освіти».

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5 курс, 10 семестр

№ п/п	Назва змістовних модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт						
		аудиторна						Самостійна
		Усього	Лекцій	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Мистецтво і філософія мистецтва								
1	Тема 1. Що таке філософія мистецтва.	8	2					6
2	Тема 2. Конструювання мистецтва взагалі: прекрасне і чуттєве.	12	2	4				6
3	Тема 3. Мистецтво і художник.	8	2					6
Змістовий модуль 2. Природні ознаки мистецького процесу								
5	Тема 4. Манера, стиль, оригінальність у мистецтві	12	2	4				6
6	Тема 5. Інтегруючі сили історико-мистецького процесу	8	2					6
7	Тема 6. Онтологічний і семіотичний критерії класифікації мистецтв	12	2	4				6
Змістовий модуль 3. Основи філософії дизайну								
9	Тема 7. Види мистецтва й їхні різ-	8	2					6

	новиди: мистецтво і дизайн							
10	Тема 8. Дизайн як форма естетичної діяльності	14	2	4				8
11	<i>Модульний контроль</i>	8						
12	<i>Разом</i>	90						30
13	<i>Підготовка та проходження контрольних заходів</i>	30						
	<i>Усього</i>	120	16	16				50

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1.

МИСТЕЦТВО І ФІЛОСОФІЯ МИСТЕЦТВА

Тема 1, Лекція 1. Що таке філософія мистецтва. Історико-культурне конструювання мистецтва. Як можлива філософія мистецтва. Мистецтво і філософія. Мистецтво і твір мистецтва. Мистецтво і природа. Різні філософії і різні мистецтва. Ідея. Ідея мистецтва. Ідея в мистецтві. Ідеальне і реальне у житті та в мистецтві. Об'єктивне і суб'єктивне в творчості художника й у мистецтві. Зображення в ідеальному реальному, що міститься в мистецтві. Сутність мистецтва. Сутність в мистецтві. «Абсолютна точка тотожності». Форма у мистецтві, образ у мистецтві. Естетичне віддзеркалення і його процес. Форма, образ і прототип. Філософія мистецтва і трактат з філософії мистецтва.

Рекомендовані джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Тема 2, Лекція 2. Конструювання мистецтва взагалі: прекрасне і чуттєве. Три потенції ідеального і реального світу: потенція природи, потенція світла, єдність діяльності і буття (за Шеллінгом). Істина, добро, прекрасне. Прекрасне і краса. Неможливість існування краси як об'єктивної реальності. Прекрасне і повторне, естетичне й байдуже: їхній взаємозв'язок на коліях різних мистецтв і творів мистецтва. Мистецтво як абсолютний синтез або взаємопроникнення свободи і необхідності. Необхідність і свобода: несвідоме і свідоме у мистецтві. Три стани художнього твору: продукт людської діяльності, людиноорієнтованість, мета. Художня творчість як творчість назовні. Продуктивна і репродуктивна здатність творчої свідомості. Почуття і чуттєвість: внутрішнє назовні, зовнішнє — всередину. Взаємопороджуваність творчості і почуттів.

Рекомендовані джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Семінарське заняття 1.

Центральні трактати з філософії мистецтва

Знайти в літературі й опрацювати філософсько-теоретичні погляди щодо природи, сутності та специфіки мистецтва Аристотеля, Лессінга, Хогарта, Вельфліна й Гільдебрандта.

Рекомендовані джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Тема 3, Лекція 3. Мистецтво і художник. Естетичне і художнє. Творча суб'єктивність. Художній геній і художнє натхнення. Об'єктність й об'єктивність суб'єктивної художньої діяльності. Фантазія, геній, натхнення. Талант і геній. Духовний намір, практичний намір — їхнє співвідношення у творі мистецтва. Передвинайдення матеріалу. Натхнення і праця. «Велич задуму».

Рекомендовані джерела:

Змістовий модуль 2

ПРИРОДНІ ОЗНАКИ МИСТЕЦЬКОГО ПРОЦЕСУ

Тема 4, Лекція 4. Манера, стиль, оригінальність у мистецтві. Суб'єктивна манера. Стиль як семантична форма спільності. Визначення стилю у різних мистецтвознавців, спільне і суперечливе. Оригінальність. Оригінальність і не оригінальність, особливості зв'язку продуктивної й репродуктивної здатності творчої свідомості до створення мистецьких творів. Гумор.

Рекомендовані джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Семінарське заняття 2.

Твори мистецтва доби Ренесансу в контексті культури: тоді і тепер На прикладах художніх творів майстрів доби італійського Ренесансу спробувати прослідкувати жанровий зв'язок цих творів з суспільнокультурними настановами тогочасної філософії мистецтва (вислови Леона Баттіста Альберті та Леонардо да Вінчі про мистецтво).

Рекомендовані джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 24

Тема 5, Лекція 5. Інтегруючі сили історико-мистецького процесу. Художні структури. Художні структури як синтетичні форми. Конгломеративне, ансамблеве, органічне: спільне, відмінне, унікальне. Ланцюг «мистецтво — публіка». Ланцюг: «художник — твір — мистецтво — публіка — оцінка». Автентична культура та її понятійна природа. Автентичне і фольклорне, рустикальне і міське. Художня гібридизація. Мусичні й пластичні мистецтва, їхня типологія. Бінарні синтетичні структури, багаточленні структури. Чи існують квазімистецтво й квазіархітектура. Новітні художні практики.

Рекомендовані джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Тема 6, Лекція 6. Онтологічний і семіотичний критерії класифікації мистецтв. Онтологічний критерій класифікації мистецтв. Просторово-часовий характер твору мистецтва, онтологічний принцип його існування, матеріальна конструкція твору та його ідейне навантаження. Образ-задум (потенційний образ),

образ-твір і образ-сприймання (актуальний образ). Об'єктивність образу, суб'єктивність образу. Твір мистецтва як носій художньої інформації. Поняття про первісний художній синкретизм. Семіотичний критерій класифікації мистецтв. Знакова система. Символ і знак. Типологія художньо-образних знакових систем. Цінність. Засновки аксіології мистецтва.

Рекомендовані джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Семінарське заняття 3.

Твори мистецтва Нового часу в контексті культури: тоді і тепер.

На прикладах художніх творів різних мистецьких напрямів (маньєризм, бароко, рококо, класицизм, сентименталізм, романтизм, критичний реалізм) спробувати виявити їхню культуротворчу спрямованість — жанрові витоки у своєму часі та їхнє сприйняття зараз.

Рекомендовані джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 24

Змістовий модуль 3. ОСНОВИ ФІЛОСОФІЇ ДИЗАЙНУ

Тема 7, Лекція 7. Види мистецтва й їхні різновиди: мистецтво і дизайн.

Історія мистецтва як відображення ідеального процесу розвитку людства. Індивідуальний творчий акт в системі мистецького руху. Об'єктивна і суб'єктивна гармонічність твору мистецтва. Вид мистецтва як конкретний спосіб художнього освоєння світу. Галузі й різновиди мистецтва. Історія трівіуму й квадрівіуму, їхня спадковість. «Художня мова». Природа орнаменту: орнамент як мистецький «злочин».

Рекомендовані джерела: 9, 10, 11, 12 18

Тема 8, Лекція 8. Дизайн як форма естетичної діяльності. Річ і твір. Практично-ансамблеве співіснування речей. Промислове мистецтво. Проблема визначення сутності та призначення дизайну. Дизайн в системі форм естетичної діяльності. Духовно-практичний характер дизайнерської діяльності. Теоретичне та практичне значення визначення дизайну. Особливість дизайну як форми естетичної діяльності. Етнодизайн як теоретична проблема.

Рекомендовані джерела: 1, 2, 3, 4.

Семінарське заняття 4.

Характер існування сучасних мистецьких форм

На прикладах сучасних мистецьких форм (інсталяція, хепенінг, перформанс, флешмоб, боді-арт, графіті і стріт-арт) спробувати виявити їхній зв'язок із традиційними формами мистецтва минулих часів. Осмислення форм дизайну як практикування в осяганні внутрішньої природи штучних речей.

Рекомендовані джерела: 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за	Змістовний модуль 1		Змістовний модуль 2		Змістовний модуль 3	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	3	3	2	2
Відвідування семінарських занять	1	2	2	4	4	2	2
Відвідування практичних занять	Не передбачено навчальним планом						
Робота на семінарському занятті	10	2	20	4	40	2	20
Робота на практичному занятті	Не передбачено навчальним планом						
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	Не передбачено навчальним планом						
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	3	15	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25
Разом		-	65	-	87	-	59
Максимальна кількість балів	211						
Розрахунок коефіцієнта	$211:60=3,52$						
Залік	40						

6.2 ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Осягнути зміст і сутність праці Аристотеля «Поетика» та трактату Генріха Вельфліна «Основні поняття історії	6

	мистецтва»	
2	Тема 2. Осягнути зміст і сутність праці Олександра Габричевського «Морфологія мистецтва» і трактату Адольфа фон Гільдебрандта «Проблема форми в образотворчому мистецтві»	6
3	Тема 3. Осягнути зміст і сутність праці Юрія Давидова «Мистецтво й еліта» та трактату Ганса Зедльмайра «Революція сучасного мистецтва»	6
4	Тема 4. Осягнути зміст і сутність трактату Василя Кандинського «Про духовне в мистецтві» й трактату Готхольда Ефраїма Лессінга «Лаокоон»	6
5	Тема 5. Осягнути зміст і сутність трактату Олексія Лосєва «Діалектика художньої форми»	6
6	Тема 6. Осягнути зміст і сутність трактату отця Павла Флоренського «Іконостас»	6
7	Тема 7. Осягнути зміст і сутність трактату Вільяма Хогарта «Про красу»	6
8	Тема 8. Осягнути зміст і сутність трактату Фрідріха Вільгельма Йозефа Шеллінга «Філософія мистецтва»	8
	Усього	50

Критерії оцінювання рівня виконання завдань для самостійної роботи:

1. своєчасність	виконання;
2. повнота обсягу виконання;	3.
якість	виконання;
4. самостійність	виконання;
5. виявлення ініціативності;	
6. виявлення творчого підходу.	

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль здійснюється в процесі навчальної діяльності студента за навчальними елементами змістового модулю. Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Філософія мистецтва і дизайну» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок. Модульний контроль проводиться у формі модульної контрольної роботи з урахуванням уніфікованої системи

оцінювання навчальних досягнень студентів. Критерії оцінювання модульного контролю наведено у таблиці.

Критерії оцінювання	К-ть балів
володіє теоретичними знаннями та практичними вміннями на високому рівні, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи; • продемонстрував здатність робити висновки й обґрунтовувати свою позицію на основі проведених спостережень.	21 – 25
володіє теоретичними знаннями та практичними вміннями на достатньо високому рівні, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи; • продемонстрував здатність робити висновки на основі проведених спостережень.	17 – 20
володіє теоретичними знаннями та практичними вміннями на достатньому рівні, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи, з допущенням певних помилок; • продемонстрував недостатні уміння обґрунтовано і самостійно робити висновки на основі проведених спостережень.	13 – 16
студент в цілому виявив посередній рівень знань, умінь, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи; • продемонстрував посередні уміння обґрунтовано і самостійно робити висновки на основі проведених спостережень	9 – 12
студент виявив лише мінімально можливий допустимий рівень знань, умінь, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи; • продемонстрував неготовність грамотно і самостійно робити висновки на основі проведених спостережень.	5 – 8
студент виявив незадовільний рівень знань, умінь, що підтверджується відповіддю на питання контрольної роботи; • продемонстрував невміння послідовно, грамотно і самостійно робити висновки на основі проведених спостережень.	1 - 4

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

У 10 семестрі семестровий контроль з дисципліни «Філософія мистецтва і дизайну» проводиться у вигляді виконання практичного завдання на задану тему. Тематика, вимоги та критерії оцінювання семестрового контролю визначаються і затверджуються окремою програмою екзамену.

Критерії оцінювання заліку	Максимальна кількість балів
Студент аргументовано, змістовно й безпомилково відповідає на всі запитання; має глибокі системні теоретичні і практичні знання з філософії мистецтва і дизайну; свідомо користується науковою термінологією; знає основну навчально-методичну літературу з питань дисципліни; в повному обсязі використовує знання при вирішенні завдань.	36-40

Студент змістовно, але з незначними огріхами відповідає на запитання; володіє системними теоретичними і практичними знаннями з філософії мистецтва і дизайну; його знання та вміння добре розвинені, відповідь відзначається логічністю, застосуванням наукової термінології; знає навчально-методичну літературу з питань дисципліни; здатний використовувати знання при вирішенні завдань, але з незначними огріхами.	31-35
Студент з деякими помилками відповідає на запитання; демонструє належне володіння системними теоретичними і практичними знаннями та вміннями з філософії мистецтва і дизайну; знає деякі джерела навчально-методичної літератури з дисципліни, основні їх положення, користується науковою термінологією; в недостатньому обсязі може використовувати знання при вирішенні завдань.	26-30
Студент зі значною кількістю помилок дає відповіді, у письмовому викладенні матеріалу йому бракує точності та логічності; виявляє посередні знання теоретичного і практичного матеріалу, допускає суттєві помилки, які свідчать про недостатньо глибоке засвоєння знань; не знає основної наукової термінології; поверхово знає навчально-методичну літературу з дисципліни; фрагментарно може використовувати знання при вирішенні практичних завдань.	21-25
Студент з великою кількістю помилок дає відповіді; має слабкі, фрагментарні знання з; частково може використовувати знання при вирішенні завдань.	16-20
Студент має розрізнені, безсистемні знання з філософії мистецтва і дизайну; допускає багато помилок у знаннях наукової термінології з дисципліни; не може використовувати знання при вирішенні завдань.	0-15

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

1. Одним з видів візуальних мистецтв є: 2.
- До жанрів образотворчого мистецтва належить...
3. Стиль — це... 4.
- До монументального живопису відносять: 5.
- Індивідуальний стиль художника називають:
6. Художня мова буває: (2 бали)
7. «Батьком» історії мистецтва вважають:
8. Прекрасне це:
9. Онтологічний і семіотичний критерії класифікації мистецтв відрізняються за:
10. Фантазія це: 11.
- Форма загальної протилежності реального й ідеального у мистецтві:
12. Єдність трансцендентальної аперцепції це: 13.
- Натхнення це: 14.
- Яке поняття перекладається з грецької мови як «образ»: 15.
- Для архітектури готики характерне використання...
16. Митці Високого Відродження — це: 17.
- Маньєризм — це напрям у мистецтві XVI ст., для якого характерні: 18.
- Художня манера це: 19.
- Стилю бароко властиві:
20. Визначальні риси символізму це:
21. Школа Михайла Бойчука базувалася на:

22. Казимир Малевич був творцем мистецького напрямку...
 23. Мистецтво є..., філософія є...
 24. Мусичні мистецтва це:
 25. Пластичні мистецтва це:
 26. Трактат «Філософія мистецтва» написав:
 27. Василь Кандинський написав трактат:
 28. Ганс Зедльмайр написав трактат:
 29. Генріх Вельфлін написав трактат: 30.
 Готхольд Ерафім Лессінг написав трактат: 31.
 Ервін Панофський запровадив у мистецтвознавчий обіг:
 32. Павло Флоренський написав трактат:
 33. Аристотель написав трактат: 34.
 Георг Вільгельм Фрідріх Гегель написав трактат:
 35. Імануїл Кант написав трактат:
 36. Олексій Лосєв написав трактат:
 37. Уільям Хогарт написав трактат:
 38. Архітектура — це форма...
 39. Мистецтво — це форма...

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
B	82-89	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

1

**7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ
«ФІЛОСОФІЯ МИСТЕЦТВА ТА ДИЗАЙНУ»**

Разом: 120 год, лекції — 16 год., семінарські заняття — 16 год., самостійна робота — 50 год., модульна — 8 год., залік.

Модуль	Змістовий модуль 1						
Назва модуля	МИСТЕЦТВО І ФІЛОСОФІЯ МИСТЕЦТВА						
Кількість балів за модуль	52						
Лекції	1		2		3		
Теми лекцій	Лекція 1. Що таке філософія мистецтва		Лекція 2. Конструювання мистецтва взагалі: прекрасне і чуттєве		Лекція 3. Мистецтво і художник		
Відвідування лекцій	1 бал		1 бал		1 бал		
Теми семінарських занять		Семінар 1-а. Центральні трактати з філософії мистецтва		Семінар 1-б. Центральні трактати з філософії мистецтва			
Відвідування СЗ/робота на СЗ		1+10=11 балів		1+10=11 балів			
Самостійна робота	С/Р № 1 5 балів		С/Р № 2 5 балів		С/Р № 3 5 балів		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 — 25 балів						
Модуль	Змістовий модуль 2						
Назва модуля	ПРИРОДНІ ОЗНАКИ МИСТЕЦЬКОГО ПРОЦЕСУ						
Кількість балів за модуль	52						
Лекції	4		5		6		
Теми лекцій	Лекція 4. Манера, стиль, оригінальність у мистецтві		Лекція 5. Інтегруючі сили історико-мистецького процесу		Лекція 6. Онтологічний і семіотичний критерії класифікації мистецтв		

Відвідування лекцій	<i>1 бал</i>		<i>1 бал</i>		<i>1 бал</i>		
Теми семінарських занять	Семінар 2-а. Твори мистецтва доби Ренесансу в контексті культури: тоді і тепер		Семінар 2-б. Твори мистецтва доби Ренесансу в контексті культури: тоді і тепер		Семінар 3-а. Семінар 3-а. Твори мистецтва Нового часу в контексті культури: тоді і тепер		Семінар 3-б. Твори мистецтва Нового часу в контексті культури: тоді і тепер
Відвідування СЗ/робота на СЗ		<i>1+10=11 балів</i>		<i>1+10=11 балів</i>		<i>1+10=11 балів</i>	
Самостійна робота	С/Р № 4 <i>5 балів</i>		С/Р № 5 <i>5 балів</i>		С/Р № 6 <i>5 балів</i>		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 2 — <i>25 балів</i>						
Модуль	Змістовий модуль 3						
Назва модуля	ОСНОВИ ФІЛОСОФІЇ ДИЗАЙНУ						
Кількість балів за модуль	34						
Лекції	7			8			
	Лекція 7. Види мистецтва й їхні різновиди: мистецтво і дизайн			Лекція 8. Дизайн як форма естетичної діяльності			
Відвідування лекцій	<i>1 бал</i>			<i>1 бал</i>			
Теми семінарських занять			Семінар 4-а. Характер існування сучасних мистецьких форм				Семінар 4-б. Характер існування сучасних мистецьких форм
Відвідування СЗ/робота на СЗ		<i>1+10=11 балів</i>			<i>1+10=11 балів</i>		
Самостійна робота	С/Р № 7 <i>5 балів</i>			С/Р № 8 <i>5 балів</i>			
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 3 — <i>25 балів</i>						

Підсумковий контроль	Іспит	

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні:

1. Левчук Л. Т., Панченко В. І., Оніщенко О. І., Кучерюк Д. Ю. Естетика: Підручник / За заї. ред. Л. Т. Левчука. – 3-тє вид., допов. і переробл. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 540с.
2. Естетика : навчальний посібник / за ред. Л. Б. Мартиненко. – Умань : ФОР Жовтий О.О., 2016. – 137 с.
3. Мовчан В.С. Естетика. Навчальний посібник. - К.: Знання, 2011. - 527 с. — [електронний ресурс]. – Режим доступу: http://uchebnikonline.ru/etika_estetika/estetika - movchan_vs/estetika - movchan_vs.htm
4. Адорно, Теодор. А З І Теорія естетики / Пер. з нім. П. Таращук. — К.: Видавництво Соломії Павличко “Основи”, 2002. — 518 с
5. Слівінська А.Ф. Філософія мистецтва навчально-методичний комплекс дисципліни. К.:КНУКіМ, 2018. 200 с
6. Методична розробка «Філософія мистецтва: короткий історичний огляд»<https://naurok.com.ua/metodichna-rozrobka-filosofiya-mistectva-korotkiy-istorichniy-oglyad-194064.html>
7. Лисий Іван. Філософія і мистецька культура / Іван Лисий. – К.: Вид. дім «КМ Академія», 2004. – 368 с.
8. Татаркевич В. Історія шести понять: Мистецтво. Прекрасне. Форма. Творчість. Відтворництво. Естетичні переживання. Київ : Юніверс, 2001. 366 с.
9. Рижова І.С. Філософія дизайну: теоретико-методологічні засади: [Монографія]/Ірина Станіславівна рижова.-Запоріжжя ЗНТУ, 2006.-540 с
10. Даниленко В.Я. Дизайн: підручник для студентів ВНЗ спеціальності «Дизайн» / В.Я. Даниленко. – Х.: Вид-во ХДАДМ, 2003. – 320 с.
11. Білодід Ю.М., Поліщук О.П. Основи дизайну: навчальний посібник / Ю.М. Білодід., О.П. Поліщук – К.: Вид. ПАРАПАН, 2004. – 240 с
12. Шумєга С.С. Дизайн. Історія зародження та розвитку дизайну. Історія дизайну меблів та інтер'єру: Навчальний посібник. / С.С. Шумєга – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 300с.
13. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Методика викладання дизайну»: Навчально-методичний посібник для магістрантів спеціальності 022 «Дизайн» денної та заочної форм навчання / Укладач: І.В. Продан; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». Старобільськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2021. 97 с.
14. СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ. РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ. СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 022 Д и з а й н. В и д а н н я о ф і ц і й н е - МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ. К и ї в , 2 0 1 8.- 15 с.

15. Універсальний дизайн в освіті: посібник / Під заг. ред. Софій Н. З., – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2015. – 76 с.
16. Дизайн і ергономіка. Терміни та визначення: ДСТУ 3899-99. – [Чинний від 21.08.1999]. – К.: Держстандарт України, 1999. – 33 с.
17. Куленко М. Основи графічного дизайну / Куленко М. – К.: «Кондор», 2006. – 250 с.
18. Новіков Б.В. Творчість як спосіб здійснення гуманізму: [Монографія].- Б.В.Новіков.-К.:Видавець ПАРАПАН, 2005.-332 с.
- 19.Шпара П. Є. Технічна естетика та основи художнього конструювання/ П.Е. Шпара. – К.: Вища школа, 1984. – 200 с.
20. Волкотруб І.Т. Основи художнього конструювання / І.Т. Волкотруб – К.: Вища школа, 1982. – 150 с.
21. Все буде дизайн: як знаходити рішення, яких не існувало раніше <http://bydesign.platfor.ma/what-is-dt>
22. Яловега, І. Г. Витоки дизайн-мислення: евристика в першій та другий етапи розвитку філософії та науки [Текст] / І. Г. Яловега // Фізико-математична освіта : науковий журнал / Міністерство освіти і науки України, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, Фізико-математичний факультет ; [редкол.: М. П. Вовк, М. Гр. Воскоглу, Т. Г. Дерека та ін.]. – Суми : [СумДПУ імені А. С. Макаренка], 2019. – Вип. 4 (22). – С. 150–156.
23. Проектна графіка: навч. посіб. / Т.М. Клименюк, Н.А. Консулова, М.В. Бевз, Х.І. Ковальчук; за ред. Т.М. Клименюк; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. ун-т «Львів. політехніка». – 2-ге вид., доповн. і переробл. – Л.: Вид-во Львів. політехніки, 2011. – 220 с
24. Шеллінг Ф. В. Й. Філософія мистецтва Пер. з нім. РИПОЛ Класік.- 2020, 560с

Додаткові:

- 1.Пальм Н. Д. Історія української культури : навчальний посібник / Н. Д. Пальм, Т. Є. Гетало. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2013. – 296 с.
2. Історія світової та української культури: Підручник для вищ. закл. освіти / В. А. Греченко, І. В. Чорний, В. А. Кушнерук, В. А. Режко. - К.: Літера ЛТД, 2006. - 480 с.
3. Арістотель. Поетика / Пер. з давньогрецьк. Бориса Тена; Вст. ст. і комент. Й. У. Кобова. — Київ: Мистецтво, 1967. — 136 с.

4. Буало Н. Мистецтво поетичне / Пер. з франц. М. Т. Рильського. — Київ: Мистецтво, 1967. — 136 с.
5. Вінкельман Й. Про художній ідеал прекрасного / Пер. з нім.; Упоряд., вст. ст. та прим. Ф. С. Уманцева. — Київ: Мистецтво, 1990. — 308 с.
6. Габричевский А. Г. Теория и история архитектуры: Избранные сочинения / Под ред. А. А. Пучкова. — Киев: Самватас, 1993. — 302 с.
7. Имдаль М. Опыт другого видения: Статьи об искусстве X–XX веков. — Київ: Дух і Літера, 2011. — 488 с.
8. Ігнатенко М. А. Генезис сучасного художнього мислення. — Київ: Наукова думка, 1986. — 288 с.
9. Канарский А. С. Диалектика эстетического процесса: Генезис чувственной культуры. — Киев: Вища школа, 1982. — 192 с.
10. Лессінг Г.-Е. Лаокоон / Пер. з нім. Є. О. Поповича; Вст. ст. та комент. Ф. С. Уманцева. — Київ: Мистецтво, 1968. — 292 с.
11. Лосев А. Ф. Проблема художественного стиля. — Киев: Collegium; Киевская Академия Евробизнеса, 1994. — 286 с.
12. Мириманов В. Б. Искусство и миф: Центральный образ картины мира. — Москва: Согласие, 1997. — 328 с.
13. Пучков А. А. Архитектуроведение и культурология: Избранные статьи. — Киев: Изд. дом А.С.С, 2005. — 680 с.
14. Хогарт У. Про красу. Збірник / Пер. з англ.; Упоряд., вст. ст. і прим. Ф. С. Уманцева. — Київ: Мистецтво, 1978. — 224 с.
15. Шкепу М. А. Эстетика потворного Карла Розенкранца. — Київ: Фенікс, 2010. — 448 с.
16. Нариси з історії українського дизайну XX століття: збірник статей / за заг. ред. М.І. Яковлева. Київ: Фенікс, 2012. 256 с.
17. Удріс І.М., Школяр А.В. Нариси з історії зарубіжного дизайну. Новий та новітній час: навч. посіб. Кривий Ріг, 2008. 251 с